

Duitse Langsnavelige Tuimelaar

Duitse Langsnavelige Tuimelaar

Tekst : N. Akkerman.
Foto's: Uwe Held, Duitsland.

Algemeen

De Duitse Langsnavelige Tuimelaar is nauw verwant aan de Engelse Ekstertuimelaar. Dat niet zozeer vanwege recente kruisingen, nee, het zijn twee loten van één stam. Met name bij de geëksterde variëteit is dat nog goed zichtbaar. Hoewel, de Duitse vogels zijn duidelijk slanker en ook fijner en eleganter van bouw. Van de vliegcapaciteiten is bij deze moderne langsnavelige tuimelaars niet veel meer overgebleven, ofschoon de hedendaagse vogels nog steeds kracht en snelheid suggereren in hun uiterlijke verschijningsvorm.

Kopstudie van een witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar met een fraaie gezichtslengte. De keel moet iets meer uitgronden. Het bovenste ooglid is wat strakgetrokken, waardoor het oog niet rond is; een te vaak geziene fout bij de Duitse Langsnavelige Tuimelaar.

Geschiedenis

Van oudsher hadden de fokkers in de Midden-Duitse steden Maagdenburg, Halberstadt, Celle en Brunswijk een duidelijke voorkeur voor bepaalde tekeningvariëteiten. Zo ontstonden de Maagdenburger Witstaarten en Witpenwitstaarten, De Brunswijker Baardtuimelaars en de Celler Witpenpen. De laatste variëteit is echter allang verloren gegaan en naar alle waarschijnlijkheid ook nooit aan modernisering toegekomen. Daarnaast bestond in de gehele streek liefhebberij voor eenkleurige en geëksterde variëteiten.

De duiven werden gebruikt voor de vliegsport. In deze tak van sport heersten lokale gebruiken. Zo was het in Maagdenburg, Brunswijk en Halberstadt de gewoonte dat de fokkers op ongeveer de zelfde tijd hun dieren lieten uitvliegen. De afzonderlijke klitten verenigden zich dan tot één grote zwerm, die kriskras boven de stad hun rondjes trok op een hoogte van zo'n 500 tot 800 meter, afhankelijk van het jaargetijde en de weersgesteldheid. Zo'n vlucht kon

meerdere uren duren. Bijvoorbeeld in Maagdenburg kon, zo rond 1890, een wolk van wel 2000 duiven de zon verduisteren. Merkwaardig daarbij was dat de duiven uit het zelfde hok binnen deze zwerm bij elkaar bleven. Aan het einde van de vlucht keerde klit na klit weer op zijn eigen hok terug. Het spreekt vanzelf dat in zo een massale zwerm soms duiven verdwaald raakten en dan op het verkeerde hok terecht kwamen. De speurtochten naar die verdwaalde dieren waren voor de fokkers doorgaans genoeglijke bezigheden, want op die manier werden vele contacten gelegd met collega fokkers.

Van de uit Brunswijk stammende baardtuimelaars is, merkwaardig genoeg, niets bekend over de vliegcapaciteiten in vroegere jaren. Toch is dit al een zeer oude variëteit. Maar misschien kwamen ze vroeger in verhouding zo weinig voor dat ze het noemen niet waard waren... Toen in het begin van de 20e eeuw de moderne Engelse Ekster in Londen op de 'Crystal Palace Show' van 1912 zoveel commotie teweeg bracht, werden al spoedig nakomelingen van deze duiven voor onwaarschijnlijk hoge geldbedragen naar Duitsland verkocht. De Duitsers volgden nauwkeurig het in 1909 getekende tweede 'Simpson-ideaal'.

Links: Tekening van Mr. A.J. Simpson. Deze tekening werd gepubliceerd op 8 oktober 1909 en werd door hem gemaakt in opdracht van de Engelse Speciaalclub, op aanwijzing van een commissie.

Zo ontstond de moderne geëksterde Duitse Langsnavelige Tuimelaar. De fokkers in Midden-Duitsland werden, omdat in die tijd ook in Duitsland het tentoonstellingswezen echt goed op gang kwam, met deze dieren geconfronteerd. Evenals hun Engelse collega's raakten ze in de ban van deze lange types. Daarmee begon de modernisering van de genoemde lokale variëteiten, waarbij het Simpson-ideaal ook op deze duiven werd overgebracht. Aanvankelijk stonden de lokale duivenrassen nog als afzonderlijke rassen te boek. Later bleken de verschillende types zo gelijkvormig te zijn geworden, dat ze omstreeks het eind van de zestiger jaren van de 20e eeuw officieel werden samengevoegd tot twee rassen:

- ***De Duitse Langsnavelige Ekstertuimelaar, met blanke snavel en gekleurde rug.***
- ***De Midden-Duitse Langsnavelige Tuimelaar, in gebaard, witstaart, witpenwitstaart en blauwgeëksterd met (donkere) peksnavel en witte rug.***

Ongeveer zeven jaar later hebben onze oosterburen deze rassen samengevoegd tot één ras: de Duitse Langsnavelige Tuimelaar.

Rechts:

Trio witte DLT met zeer uiteenlopende kwaliteiten. De voorste is te kort in hals en benen.

De middelste valt op door de prima hals, maar stelt zich te vlak.

De achterste vogel toont hier een uitgesproken zwanenhals.

Links: Kwartet witte Duitse Langsnavelige Tuimelaars. Zeer goede types en stand. Kopdracht van de drie voorste vogels op foto is wat laagzichtig.

Raskenmerken

De Duitse Langsnavelige Tuimelaar is een elegante, slanke duif met een hoog opgerichte houding en een lange kop. Alle onderdelen dienen harmonisch met elkaar overeen te stemmen. De kop en snavel worden horizontaal gedragen. Na het algemeen voorkomen zijn bij de Duitse Langsnavelige Tuimelaar de volgende raskenmerken in de onderstaande volgorde van betekenis:

- Type en Stand
- Kop en Snavel
- Ogen
- Kleur en tekening

Type en stand

De Duitse Langsnavelige Tuimelaar is een tamelijk lange, slanke, hooggestelde elegante duif. Grofheid is bij dit ras uit den boze. Door recente inkruising van

Engelse Eksters komen met name onder de geëksterden nogal eens grove types voor. Na de eenwording van Duitsland waren onze oosterburen genoodzaakt wat betreft de grootte van de dieren wat gas terug te nemen. De dieren in het voormalige Oost-Duitsland waren namelijk veel kleiner en ranker dan de dieren uit het westen. Het oostelijke type heeft, naar het zich thans laat aanzien, gewonnen. Dat betekent dat we nu niet meer streven naar zo lang mogelijke dieren, maar vooral naar rankere, elegantere duiven, die weer lijken op het Simpson-ideaal van 1909. De onderlinge proporties dienen echter nog steeds met elkaar in een goede verhouding te zijn. De stand is sterk afhellend, waarbij de lange, slanke hals verticaal wordt gedragen. De evenwijdig ingeplante benen staan onder het lichaam en zijn in de hielgewrichten licht naar achteren doorgedrukt.

Rechts:

Trio witte Duitse Langsnavelige Tuimelaars. Van de voorste twee zou de hals wat rechter moeten worden gedragen. De middelste vogel toont een goede keeluitsnijding en gezichtslenkte.

Kop en Snavel

De kop wordt bijna horizontaal gedragen, dat wil zeggen dat de onderkant ervan bijna horizontaal is wanneer de duif in actie is. Hij is lang en smal. Het achterhoofd is goed doorgerond. Het gezicht moet lang zijn en zich vanaf de snavelpunt geleidelijk, zonder kneep of druk, verbreden tot het breedste punt van de kop, ter hoogte van de ogen.

Links: Witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar die veel te wensen over laat in kopdracht. Schedelbelijning toont nek en daardoor afgevlakt achterhoofd, keel moet beter uitgerond, hals moet rechter, staart korter.

De schedellijn wordt tegenwoordig recht tot licht gewelfd verlangd en de kop zelf lang en smal. Het hoogste punt van de schedel ligt boven het oog, of even daarachter. Er bestaan verschillen in kopvorm tussen enerzijds de geëksterde en anderzijds de overige variëteiten. De geëksterden hebben een licht gewelfde schedellijn, een iets kortere en dikkere snavel, maar een iets langer gezicht, waarmee ze hun verwantschap met de Engelse Eksters verraden. De andere variëteiten hebben een vlak belijnde voorkop met een langere, dunnere snavel, maar een iets korter gezicht. Met deze feiten dient bij de beoordeling rekening te worden gehouden.

Rechts: Witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar met fraaie hals- en beenlengte.

Een afplatting op de schedel, of een hoekige schedellijn, wratdruk, voorhoofdsdruk en kneep zijn zaken die zwaar worden aangerekend.

De snavel is lang en dun, beide snavelhelften zijn ongeveer even dik. Een dunne 'priemsnavel' (zonder een duidelijke afronding naar de snavelpunt) en een hangsnavel zijn hoogst ongewenst. Snaveldruk in zeer geringe mate mag worden getolereerd. De snavelkleur is zachtroze, dat wil zeggen: goed doorbloed bleek.

Een donkere snavelstip is uitsluitend toegestaan bij de eenkleurige zwarte. Eenkleurige, witstaarten en witpenwitstaarten met een blauwe grondkleur hebben een zwarte snavel. De zwarte en blauwe eksters moeten dus een zuiver blanke snavel hebben, uitgezonderd de blauwe variëteit met peksnavel, die herkenbaar is aan het fijnere type en de fijne, vlakke voorkop. De neuswratten moeten fijn, klein en goed aanliggend zijn, zodat ze de schedellijn niet verstoren.

Rechts: Zeer goede witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar, maar draagt op de foto de kop laagzichtig en de keel kan dieper uitgerond.

Ogen

De iris moet zo helder mogelijk parelkleurig zijn. Een lichte rode dooradering in de buitenrand wordt niet bestraft; een erg rode dooradering, die al op enige afstand zichtbaar is, is daarentegen een ernstige fout.

Links:

Witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar met een keur aan positieve punten. Let vooral op de gezichtslenkte en schedelbelijning. Voor het mooie zou de keeluitronding nog iets dieper mogen zijn.

Links:

Witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar met zeer goed type en stand. De hals moet iets rechter worden gedragen.

Als vuistregel kan men hanteren dat wanneer eerst in de hand de dooradering kan worden bespeurd, de oogkleur zonder bezwaar als ZG kan worden benoemd. De oogranden zijn smal en fijn van textuur. Tenminste, dat behoren ze te zijn. Vaak moeten de oogranden beter door bevedering zijn omsloten. Dit staat in verband met de vereiste krappe bevedering. Doordat bij vogels met een blanke snavel de oogranden vurig karmijnrood moeten zijn, vallen wat brede oogranden dadelijk op. Juist vanwege die krappe bevedering zal een iets breed lijkende oogrand met de mantel der

liefde moeten worden bedekt, mits het natuurlijk niet te gek wordt. Hierbij dient dus de nodige wijsheid te worden betracht. In elk geval dienen te kale oogranden te worden bestraft met de aftrek van één predikaat.

Rechts:

Witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar met fraai type en stand. Zeer goede schedelbelijning, maar gezicht wordt iets langer gewenst. Zeer goede rechte hals. Keel moet beter uitgerond. Staart wat lang.

Links:

Paar witte Duitse Langsnavelige Tuimelaars, met fraai type, stand, hals en benen. Zeer goede schedelbelijning. Keeluitronding moet, vooral bij de voorste vogel, wat dieper.

Rechts:

Witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar met zeer goede type en stand. Schedelbelijning is zeer goed, maar kan iets korter in gezicht. Halsvorm moet iets langer en slanker naar basis. Keeluitronding moet iets dieper. Staart moet iets korter.

Kleur en tekening

De kleuren worden zo diep en glanzend mogelijk verlangd. Met uitzondering van de baardtuimelaars mogen hieraan hoge eisen worden gesteld. Vooral de zwarte, rode en gele kleurslagen moeten aan deze eis voldoen. Bij de baardtuimelaars is nog niet voldoende eenheid in kleur aanwezig om de eisen op dit onderdeel streng te hanteren. Bij nagenoeg gelijkwaardige duiven krijgt de beste kleur de voorrang. Gedachtig aan de zegswijze: "Eerst

bouwen, dan schilderen", laten we voorlopig het type prevaleren. We kennen de volgende tekening variëteiten en hun kleurslagen:

Links: Koppen van een paar witte Duitse Langsnavelige Tuimelaars. Schedelbelijning doffer moet niet sterker gewelfd. Ook hier wordt wat scherpere keeluitrondding gewenst.

Rechts: Witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar met fraai type, stand en kopdracht. Goede schedelbelijning, wat sterk gewelfd en toont wat achterhoofd; meer gezichtslengte gewenst. Fraaie hals- en beenlengte. Keel moet iets dieper uitgerond. Staart erg lang en moet beter sluiten.

- Eenkleurig: wit, zwart, rood, geel.
- Geband: blauw zwartgeband, bruinzilver geband en blauwzilver donkergeband.
- Gekrast: blauw gekrast, blauwzilver gekrast.
- Schimmel: blauwschimmel.
- Geëksterd: zwart, rood, bruin, geel, blauw, blauwzilver en geelzilver en blauw met zwarte snavel, waarbij voorlopig een witte rug nog is toegestaan.
- Gebaard: zwart, rood, geel, blauw zwartgeband, blauwzilver donkergeband, roodzilver geband, geelzilver geband, kakizilvergeband, blauw gekrast, blauwzilver gekrast, blauwschimmel en zilver.
- Witstaart: zwart, rood, geel, blauw zwartgeband, blauwzilver donkergeband, blauw gekrast, blauwzilver gekrast en blauwschimmel.
- Witpenwitstaart: zwart, rood, geel, blauw zwartgeband, blauwzilver donkergeband, blauw gekrast, blauwzilver gekrast en blauwschimmel.
- Blauw gestort.

Rechts: Witte Duitse Langsnavelige Tuimelaar met zeer goed type en stand. Zeer goede schedelbelijning, maar wordt iets langer gewenst in gezicht en toont iets achterhoofd, waardoor de ronding is onderbroken. Hals moet rechter en de keel meer uitgerond. Staart moet niet langer.

De geëksterde tonen de eenvoudigste vorm van de ekstertekening, dus met gekleurde kop, hals, borst, rughart, boven- en onderstaartdek en staartpennen en de rest van de bevedering wit. De gebaarde hebben een witte keelvlak, de baard, en 7 à 10 witte buitenste slagpennen. De baardtekening dient goed gerond te zijn en loopt van mondhoek tot mondhoek, zonder de oogranden te raken. Een te geringe baardtekening is een lichte fout,

Foto links en onder:

De hokken van de succesvolle fokker/specialist van de Duitse Langsnavelige Tuimelaars; Uwe Held (Duitsland), stelde de foto's voor dit artikel beschikbaar. Waarvoor dank.

aangezien de grootte van de baard niet genetisch kan worden vastgelegd. Een ontbrekende baardtekening sluit uit van bekroning, omdat witpennen nu eenmaal niet meer zijn erkend...

Een witte aarsvlek is niet meer gewenst en is nu een lichte fout. De rood gebanden hebben een zacht roze-witte schildkleur met donkerrode banden. Geel gebanden hebben een zacht roomkleurige schildkleur met goudgele banden. Zilver is een gelijkmatige, zeer lichte askleur en is ongeband. Bij de witstaarten zijn alle 12 staartpenen en hun boven- en onderstaartdekveren wit. Bij de witpenwitstaarten zijn naast de witte staartpenen en boven- en onderstaartdek de buitenste 7 à 10 slagpenen wit.

De stand van het ras

De Duitse Langsnavelige Tuimelaars hebben een hoge graad van perfectie bereikt. In Duitsland, maar ook in Nederland, is in de baardtuimelaars prima fokmateriaal voor handen in de zwarte, rode en blauwe kleurslagen; éénkleurig witten worden door slechts één Nederlandse fokker gehouden, maar dan wel in prima kwaliteit.

Voor meer informatie over de Duitse Langsnavelige Tuimelaar en andere Langsnavelige Tuimelaarrassen, kunt u terecht bij de speciaalclub.

Langsnavelige Tuimelaars Club

K.W.J. Lewin, De Leijen 75, 8401 AZ Gorredijk